

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 60.—, polletno Din 30.—, mesečno Din 5.—. Ob plačevanju za nazaj stane list letno Din 70.—, polletno Din 35.— in mesečno Din 6.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto II.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1930.

Štev. 32.

Pred novo dobo v našem gospodarstvu.

Navidežno običajni trgovinski razgovori naše vlade v Rumunijo za sklep trgovinske pogodbe, ki so se te dni zaključili s popolnim soglasjem obeh delegacij v Bukarešti, imajo veliko globlji pomen kot je pri sklepanju sličnih gospodarskih pogodb med dvema državama v navadi.

Razgovori, ki so bili posledica sinajske konference so se zaključili s sklepom trgovinske pogodbe med obema državama, ki stopi v veljavo 1. septembra t. l. in ureja na podlagi medsebojnih največjih ugodnosti vprašanje medsebojne trgovine in carin, poleg tega pa ureja pravni postopek obojih državljanov za dobo do sklenitve drugega sporazuma, ki so po vsej priliki sledil že letos in čigar namen je, ustvariti carinsko unijo med Jugoslavijo in Rumunijo.

Z ozirom na dejstvo, da je Evropa pretežno industrijski del sveta, ki mora veliko večino življenskih potreb in surovin dobavljati iz prekomorskih držav, dasiravno ima v svojem ozemlju tudi mnogo izrazito poljedelskih držav, katere se morajo navzlic potrebam svojih sosedov boriti z agrarno krizo, ker le te krijejo svoje potrebe po agrarnih pridelkih rajši od drugod, je potreba ustvarjanja bloka agrarnih držav v Srednji Evropi neizbežna posledica napačne gospodarske politike pretežno industrijskih držav.

Žalostna resnica je, da gospodarska politika industrijaliziranih držav Srednje Evrope s protekcionizmom lastnega kmetijstva škoduje veliko bolj svoji last-

ni industriji, ker ne razumeva potreb svojih agrarnih sosedov in na ta način ustvarja pri njih gospodarsko krizo, ubijajoč s tem kupno sposobnost svojih lastnih tržišč. Menda vodi pri tem tudi večino odgovornih činiteljev zavist in nespametna politična modrost, da je ustvarjanje gospodarskega neugodja pri sosedih njih lastna potreba, ker naj to neugodje pri sosedu služi v opravičilo lastnega slabega gospodarskega stanja.

Mnogo se je zadnje čase govorilo o ustvaritvi evropske carinske unije, ki naj bi služila gospodarskemu izboljšanju vseh evropskih držav. Razgovori pa so naleteli na nepremostljivo zapreko ter so se razblinili ob nerazumevanju gospodarskih predstavnikov posameznih držav za potrebe svojih sosedov. Večina delegacij je sicer navdušeno pozdravila načrte, ki bi njim samim prinašali kakršnekoli koristi, nepopustljive pa so bile nasproti vsakemu načrtu, ki se ni do pičice skladal z ambicioznostjo njihovih državnih voditeljev, zametavajoč pri tem tudi koristi, ki bi jih bila deležna večina lastnega gospodarstva.

Kako velik pomen imajo zaključni razgovori za ustvaritev carinske unije med Jugoslavijo in Rumunijo kot izrazito poljedelskimi državama, pričajo glasovi inozemskih časopisov, ki pripisujejo tem razgovorom veliko važnost ter poudarjajo, da je to prvi korak k ustvaritvi evropske carinske unije, storjen po inicijativi našega zunanjega ministra dr. Marinkoviča, zlasti, ker se zadnje čase kaže nagnjenost ostalih srednjeevropskih

agrarnih in polagrarnih držav za pri-
stop k tej gospodarski zajednici.

Edino tak sporazum bi bil v stanu
pospešiti izmeno blaga med evropskimi
industrijskimi in agrarnimi državami in

zaščititi oboje glavnih gospodarskih pa-
nog ter ustvariti v vseh državah enake
gospodarske pogoje. Ta načrt nam kaže
tudi edino, in uspešno pot iz sedanje
vsesplošne gospodarske depresije.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

V našem slučaju dobimo za račun
zgube in dobička dva podatka:

1. koncem leta pripisane obresti, ki
smo jih dolžni upnikom plačati v zne-
sku 25.000 Din kot izgubo in

2. razliko, ki jo tvori seznam dubioznih
na tem računu, ker smo v otvoritveni
bilanci izkazali za 1800 Din naših dol-
gov dobaviteljem kot spornih in jih iz-
ločili iz premoženjskega računa. Med
letom pa se je pokazalo, da ta razlika
obstoji sporazumno samo iz polovice
tega zneska, vsled česar moramo to
razliko v znesku 900 Din tudi izkazati
kot izgubo.

Račun odjemalcev (dolžnikov) pa nam
za sestavo računa zgube in dobička da-
je sledeče podatke:

1. obresti, katere so nam naši dolž-
niki za pretečeno leto dolžni plačati in
smo jih pripisali glavnici ter izkazujejo
koncem leta skupno vsoto 29.000 Din,
kar predstavlja naš dobiček.

2. moramo vsporedno z računom od-
jemalcev tudi pregledati naše v zadnji
bilanci izkazane dubiozne terjatve ter
ugotoviti, v koliko se je izkazano stan-
je izpremenilo med poslovnim letom.
— Novosestavljeni seznam dubioznih
dolžnikov koncem poslovnega leta nam
izkazuje skupno vsoto dvomljivih terja-
tev v znesku 12.000 Din, dočim smo v
otvoritveni (zadnji) bilanci izkazali za
15.000 Din dvomljivih terjatev, kar zna-
či, da se je stanje naših dvomljivih terja-
tev med letom za 3000 Din znižalo za
one dolžnike, ki so bili v začetku leta
izkazani kot dvomljivi in so med letom
zopet postali plačila zmožni. Znesek
3000 Din predstavlja vsled tega vsoto,
ki smo jo med letom pridobili na prej
izločenih terjativah, vsled česar pred-
stavlja ta vsota podatek za dobiček.

3. Iz istega seznama dubioznih terja-
tev nasproti našim odjemalcem je raz-
vidno tudi, da je med letom postal zne-
sek 5000 Din popolnoma izgubljen, ker
so postali za to vsoto naši odjemalci
popolnoma plačila nezmožni, ali smo
terjatve nasproti njim med letom do-
cela izgubili in ne obstoji nobeno upa-
nje več, da pridemo kdaj do kritja te
vsote, vsled česar jih tudi v premoženj-
skem računu odpišemo. Vsota 5000 Din
je tedaj podatek za vpis izgube iz na-
slova izgubljenih terjatev.

Iz računa denarnih zavodov v glavni
knjigi dobivamo za sestavo računa zgu-
be in dobička sledeča dva podatka:

1. obresti naloženega denarja, katere
so nam denarni zavodi koncem poslov-
nega leta v dobro pisali v znesku Din
11.000—, ki predstavlja naš dobiček in

2. obresti izposojenega denarja pri
denarnih zavodih, za katere so nas kon-
cem leta le ti obremenili z zneskom Din
42.000, predstavljajočim podatek za vpis
izgube.

Poleg obresti imamo v prometu z de-
narnimi zavodi navadno še druge po-
datke za vpis izgube, kakor: manipula-
cija, provizija, pristojbine in slični stro-
ški. Te postavke pa smo prišteli k ra-
čunu režijskih stroškov in jih v raz-
delniku stroškov vodimo pod oddelkom
»bančni stroški«, zato jih izkažemo v
računu zgube in dobička obenem z vpi-
som režijskih stroškov.

Račun blagovnih stroškov je izrazil
račun zgube in dobička, ker so vsi zne-
ski, bodisi izplačani, bodisi povrnjeni
taki, da zanje ne najdemo kritja v
kakem drugem premoženjskem računu;
zato spadajo prav vsi zneski, ki so vpi-
sani na tem računu v račun zgube in
dobička; ne samo faktično izplačani, ali
v gotovini prejeti, temveč tudi oni, ki

smo jih v prejšnji bilanci izkazali kot naše dobroimetje iz naslova predplačil, pa so med poslovnim letom zapadli, (to je: bili porabljeni za poplačilo, ker je bil pogojeni popravek med poslovnim letom izvršen) vsled česar ne predstavljajo več našega dobroimetja in služijo za vpis izgube iz naslova blagovnih stroškov v poslovnem letu. Nasprotno pa spadajo vsi v prejšnji bilanci pod pasiva izkazani neplačani (zaostali) blagovni stroški, ki smo jih med poslovnim letom poplačali v račun izgube in dobička kot podatek za dobiček.

V našem slučaju nam daje račun blagovnih stroškov sledeča dva podatka za račun izgube in dobička:

1. V otvoritveni bilanca kot aktivna postavka izkazani predplačani blagovni stroški v znesku Din 800.— ne obstoje več, ker je bilo delo (voznina ali slično), za katerega je bil ta znesek predplačan, že opravljeno, vsled česar predstavlja ta znesek podatek za zgubo v poslovnem letu.

Obojem pa opazimo, da je v otvoritveni bilanci med pasivi izkazan tudi znesek Din 1200.— kot neplačani blagovni strošek. Račun blagovnih stroškov v glavni knjigi izkazuje, da ta naš dolg na neplačanih blagovnih stroških še vedno obstoji, vsled česar nam služi sicer pri sestavi poslovne bilance še vedno kot pasivna postavka; pri računu zgube in dobička pa ne igra vloge, ker se stanje našega premoženjskega računa ni radi tega dolga med poslovnim letom prav nič izpremenilo.

2. Izgubo predstavljajo tudi vsi med letom izplačani blagovni stroški, ki so v glavni knjigi izkazani z zneskom Din 28.500.—.

Povrnjenih blagovnih stroškov med poslovnim letom, ki bi predstavljali naš dobiček, nimamo, vsled česar igrata vlogo v račun zgube in dobička samo ta dva zneska.

Račun premičnega inventarja nam daje podatek za izgubo z zneskom 10% odpisa na vrednost Din 3.488.88.

Račun nepremičnega inventarja pa prispeva k izgubi še Din 3.600.— iz naslova 2% odpisa na vrednosti.

Oba ta dva računa pa nam v gotovih slučajih nudita tudi podatke za vpis dobička, ako so namreč posebne prilike tako nanesele, da se je vrednost inventarja, ali nepremičnin izredno povečala (padeč vrednosti denarja ali slično). — Ponekod običajejo tudi, da inventar po popolnem odpisu vrednosti (premični po desetih letih, nepremičnega pa po petdesetih) iznova precenijo, seveda s primerno najnižje možno cenitvijo in novo cenilno vrednost vpišejo kot aktivno postavko v bilanco. V tem slučaju je seveda cel znesek nove cenitve že popolnoma amortiziranega inventarja, oziroma razlika, za katero se je vrednost povečala, podatek za dobiček.

Račun režije je zopet tipičen račun za podatke izgube in dobička, ker so vsi zneski, ki smo jih za ta račun izplačali ali zanje kak drug račun priznali, izgubljeni; nasprotno pa predstavljajo povračila že izplačanih stroškov in odpisi vsot, ki smo jih iz tega naslova dolgovali ter kot take v prejšnji bilanci izkazali, naš dobiček.

V našem slučaju imamo že v otvoritveni bilanci izkazano kot pasivno postavko vsoto Din 2000.— na neplačanih stroških iz prejšnje dobe ter kot aktivno postavko vsoto Din 1000.— na stroških, ki smo jih v prejšnji dobi plačali naprej za poslovno leto.

Oboje zneskov koncem poslovnega leta ne obstoji več, ker smo neplačane stroške med letom poplačali, predplačani stroški pa so bili med letom odsluženi.

Račun režije nam tedaj za sestavo računa zgube in dobička daje sledeče podatke:

1. Din 2000.— v otvoritveni bilanci kot pasivno postavko izkazanih neplačanih stroških, ki smo jih med letom z drugimi stroški vred poplačali in jih izločimo iz premoženjskega računa na ta način, da jih izkažemo kot dobiček.

2. nam otvoritvena bilanca izkazuje aktivno postavko Din 1000.— na predplačanih stroških. Ker je bila ta vsota (predujem na plačo ali slično) med letom odslužena in ne obstoji več, je ta znesek podatek za izgubo v poslovnem letu.

3. V izgubo štejemo tudi vse med letom izplačane stroške, ki izkazujejo v računu režije v glavni knjigi skupno vsoto Din 152.200 in

4. izkažemo kot dobiček vse v poslovnem letu povrnjene nam stroške, ki izkazujejo v našem slučaju znesek Din 1300—.

Račun vrednostnih papirjev nam daje snov za dobiček v razliki za katero se je kurzna vrednost papirjev zvišala nasproti v prejšnji bilanci izkazano vrednostjo, oziroma za katero se je povečala kurzna vrednost nad nakupno vrednostjo papirjev, ki smo si jih v poslovnem letu nabavili. Nasprotno pa predstavlja kurzno izgubo vsota, za katero se je vrednost papirjev zmanjšala nasproti v prejšnji bilanci izkazani vrednosti, oziroma padla do sklepnega dneva pod nabavno ceno za med poslovnim letom nakupljene papirje.

V našem slučaju se je kurzna vrednost v prejšnji bilanci izkazanih in med poslovnim letom nakupljenih papirjev znižala za Din 3500— pod prej izkazano vrednost, oziroma pod nabavno ceno

med letom nakupljenih papirjev, vsled česar predstavlja ta vsota našo izgubo.

Račun blaga daje pri trgovini vedno glavni podatek za sestavo zgube in dobička pri prodanem blagu odvisen uspeh poslovnega leta.

Način ugotovitve kosmatega ali nečistega (brutto) dobička pri blagu je opisan na straneh 451, 452, 466 in 467; zato naj se omejim tu samo na obče pravilo, da izraža kosmati dobiček pri blagovnem računu vedno ona vsota, za katero je lastna vrednost inventiranih blagovnih zalog ob sklepu poslovnega leta večja od vrednosti, ki nam jo prikazuje račun blaga v glavni knjigi, izkazujoč prejšnjo bilančno vrednost, prišteveši k njej vse izdatke za blago med poslovnim letom in odbivši prejemeke za v isti dobi prodano blago.

V našem slučaju je vrednost inventirane zaloge blaga koncem poslovnega leta za vsoto Din 377.000— višja kot jo izkazuje zaključeni račun blaga v glavni knjigi, vsled česar predstavlja podatek za vpis kosmatega dobička na blagu.

(Dalje prih.)

Sprava in pravda.

»Boljša kratka sprava nego dolga pravda!«

Ko bi se ta stari pregovor nekoliko bolj upošteval, bi ostali lepi milijončki lelni v žepih pravdarjev, katerih ljudi med trgovskim stanom ne manjka.

Res je sicer, da vrsta starih, tipičnih pravdarjev vedno bolj izumira; vendar imamo še danes povsod veliko število k pravdanju bolešno nagnjenih ljudi.

Ne mislimo se tu baviti z različnimi vrstami različnih tožb, med katerimi zavzema prvo mesto v statistiki častikraja, marveč z onimi vrstami civilnih pravi, katerih se trgovec vsaj navidezno težko ogne.

Te bi v glavnem razdelili na dve skupini: 1. v ono, pri kateri nastopa trgovec kot tožnik in 2. v ono, pri kateri je on toženec.

Uspeh tožb prve skupine, v kateri nastopa trgovec kot dolжник, je v večini slučajev več ali manj dvomljiv;

edini neizbežni uspeh pa je ta, da si z vsako ložbo nakopije sovraštvo toženca.

Predmet trgovčevih tožb je v največ slučajih terjatev dolga na blagu. O tem smo že lelos govorili ter priporočili, naj si trgovci za take slučaje nabavijo obrazce opominjevalnih tožb, ki jih ima na razpolago skoraj vsaka boljša trgovina s papirjem, da na ta način obvarujejo dolžnika pred prevelikimi stroški.

Tako tožbo pa je vložiti šele potem, ko smo dolžniku poslali že nekaj (vsaj dva) trgovskih opominov, od katerih naj ima prvi milejšo obliko, drugi pa mora biti že bolj energičen ter mora poudariti, da v slučaju neplačila čaka dolžnika tožba. Pri trmoglavih dolžnikih, ki se navzlic drugemu opominu še vedno nočejo odzvati, je v večini slučajev vložitev tožbe povsem upravičena. Vendar najdemo tudi med navidez-

Še o agrarni krizi.

Konferenca agrarnih držav, o kateri poročamo v zadnji številki, je izzvala v srednji Evropi naravnost nerazumljive, vsekakor pa popolnoma neutemeljene proteste, dasiravno se je vršila na poziv Zveze narodov, da reši skupna vprašanja in stavi predloge za ozdravljenje evropske agrarne krize.

Izrazito poljedelske države v Evropi so predvsem Jugoslavija, Rumunija, Madžarska in Poljska. Prve tri so se udeležile konference, dočim Poljska njene sklepe odobrava in bi bila najbrže tudi sama pripravljena sodelovati. Zakaj se to ni zgodilo je — vsaj oficijelno — neznano. Čudno pa zveni ob tej priliki dejstvo, da je Avstrija baš ob sklepu konference prepovedala uvoz naših svinj in jih istočasno naročila 560.000 komadov iz — Poljske.

Enako čudna je okoliščina, da nad agrarno krizo jadikujejo vse srednje-evropske države in tekmujejo med seboj v uvajanju agrarno-zaščitnih carin, medtem ko je statistično dokazano, da uvaža Evropa devetkrat toliko žita iz Amerike in dvakrat toliko koruze kot jo pridelata sama. Ta uvoz je porazdeljen z izjemo omenjenih štirih držav med vse

ostale. Prekomorsko žito je cenejše in zato konkurira pridelku evropskih agrarnih držav.

Ker pa evropske, pretežno industrijske države reflektirajo na prodajo svojih industrijskih izdelkov v evropskih tržiščih in sicer predvsem v agrarnih državah, mora biti njihova skrb, da omogočijo le tem prodajo kmetijskih produktov, ker jim šele to daje možnost, oskrbeti se s potrebno gotovino za nakup industrijskih potrebščin.

Zvišanje carin na poljske pridelke pa to možnost zmanjšuje in skoraj onemogoča prodajo, ker vsled tega padajo cene poljskih pridelkov skoraj pod stroške produkcije. Zato je tudi najnujnejši sklep, ki ga je stavila v svojo resolucijo agrarna konferenca, zahtevajoč za evropske poljske pridelke ugodnostno carino v evropskih državah, kar industrijskim državam ob ogromnem uvozu teh pridelkov iz prekomorskih držav ne samo ne more biti v škodo, marveč jim je z ozirom na njih industrijski značaj naravnost koristno in potrebno, ker bo agrarnim državam omogočena prodaja lastnih pridelkov in nakup svojih potrebščin v evropskih industrijskih državah.

Gospodarske beležke.

Poravnanje dolgov v madžarskih kronah.

Vsled obilega povpraševanje, kako je poravnati dolgove med našimi državljani in madžarskimi podaniki, je izjavilo naše finančno ministrstvo, da se imajo na podlagi konvencije z Madžarsko z dne 22. februarja 1928 dolgovi, ki so nastali pred 15. januarjem 1919 poravnati v relaciji 25 par za eno predvojno krono. Obresti so 5 odstotkov, če ni drugače dogovorjeno. Poravnava se mora izvršiti do 22. septembra t. l., sicer je podvržena moratorijskim obrestim. — Vložne knjižice se morajo predložiti denarnim zavodom, pri katerih se vloge nahajajo do 13. marca 1931.

Ugodnostna tarifa za mesne izdelke.

Direkcija državnih železnic je dovolila, da velja ugodnostna prevozna tarifa št. 31, ki je doslej veljala za izvoz mesa in zaklane živine tudi za izvoz sveže, sušene in soljene slanine, za svinjsko mast, za surov in topljen loj in za čreva.

Novi trošarinski pravilnik,

o katerem poročamo v zadnji številki, ima iste trošarinske tarife kot stari s to razliko, da so v novem zakonu vse postavke zbrane skupaj, dočim so bile prej raztresene s posameznimi odredbami v posameznih komadih Službenih novic.

Statistika konkurzov.

V juliju je bilo priglasenih v celi državi 38 novih konkurznih slučajev (lansko leto 90). Po posameznih pravnih področjih odpadejo konkurzi v juliju na sledeče pokrajine (v oklepaju primerjava z lanskimi):

Hrvatska Slavonija 9 (5), Srbija in Črna gora 17 (69), Slovenija in Dalmacija 4 (9), Bosna in Hercegovina 2 (4), Vojvodina 6 (3).

Skupno število letošnjih konkurzov v prvih sedmih mesecih pa znaša 443 slučajev nasproti 700 lanskim v istem času, ki so razdeljeni po posameznih pravnih področjih takole:

Hrvatska in Slavonija 47 (49), Srbija in Črna gora 279 (565), Slovenija in Dalmacija 62 (40), Bosna in Hercegovina 12 (9), Vojvodina 43 (37).

Poleg tega je bilo v juliju priglasenih tudi 25 poravnjav izven konkurza v sledečih pokrajinah:

Hrvatska in Slavonija 6, Srbija in Črna gora 5, Slovenija in Dalmacija 5, Bosna in Hercegovina 4, Vojvodina 3.

Banke nočejo znižati debetnih obresti.

Akcija Narodne banke za znižanje obrestne mere pri privatnih bančnih podjetjih je naletela na nepripravljenost bank za znižanje obrestne mere posojilom. Nasprotno zahtevajo banke, naj Narodna banka posreduje pri finančnem ministru, da zniža njihove davčne dajatve za 15 odstotkov.

Značilno za bančno razumevanje potreb našega gospodarstva, je dejstvo, da hite zniževati obrestno mero — vlogam. Gospodarski interesi zahtevajo, da se v tej smeri ukrene kaj bolj efektivnega kot so samo nasveti in pozivi.

Ustanovitev tvornice za steklo v ploščah.

Pri nas doslej nimamo tovarne za izdelovanje okenskega stekla in smo ga morali letno uvažati iz inozemstva za vrednost 30 milijonov dinarjev, se je velika francoska tovarnica odločila osnovati v naši državi tovrstno podjetje, ki bo v stanu pokrivati celotno našo potrebo.

Razvoj naše tekstilne industrije.

Uvoz volnenih, bombaževih in svilenih tkanin je še vedno glavna postavka naše zunanje trgovine. Vendar pričajo vedno raztoči podatki o uvozu tekstilnih surovin (surovega bombaža, volne in svile) ter nasprotno padajoči uvoz tkanin in blaga o lepem razvoju naše tekstilne industrije v zadnjih petih letih, kar nam dokazuje zlasti sledeča primerjava uvoza z vrednostjo v milijonih dinarjev za prva polletja zadnjih petih let:

	1926	1927	1928	1929	1930
Tkanine	1007	847	756	654	629
Surovine	319	375	435	453	480
Skupaj	1326	1222	1191	1107	1109

Ti podatki pričajo, da se je uvoz tekstilnih surovin, ki se predelavajo v domačih tvornicah, dvignil v petih letih za 161 milijonov dinarjev, vrednost uvoza gotovega blaga pa se je istočasno zmanjšala za 378 milijonov dinarjev. Tudi skupna vrednost uvoza tekstilij (surovin in blaga) je v tej dobi padla za 217 milijonov dinarjev, kar se pri naši zunanji trgovini močno pozna.

Novo se snujejo tekstilne tovarne pa bodo vrednost uvoženega blaga gotovo še zratno znižale.

Za pospeševanje naše industrije.

V ministrstvu za trgovino in industrijo se dokončavajo načrti velikopoteznega dela za povzdigo naše industrije, zlasti tekstilne, ki je doslej pokazala uspešen razvoj in napredek. V zvezi s tem se pripravlja tudi podpora za one vrste našega poljedelstva, ki je z industrijo v sorodstvu. Poleg pomoči za ono industrijo, ki je zašla vsled slabe konjunktуре v težak položaj, se predvidevajo še posebne mere z zvišanjem davkov in carin za surovine ter druge industrijske potrebščine.

Gospodarsko zblizanje v Ameriko.

Zedinjene države Amerike so ustanovile v Beogradu svoj trgovinski urad, združen s kmetijskim zastopstvom, čigar namen je, povečati gospodarske zveze z Jugoslavijo.

Gibanje gospodarskih podjetij v prvem polletju.

Poročilo ljubljanske Zbornice za TOI izkazuje sledeče prijave in odjave trgovskih, obrtnih in industrijskih podjetij v Dravski banovini v letošnjem prvem polletju:

Trgovin je bilo na novo prijavljenih 634, odjavljenih pa 643 ter se je stanje zmanjšalo za 9 trgovin.

Obrtnih podjetij je bilo na novo prijavljenih 1431, odjavljenih pa 882 in se je njih število povečalo za 549 obratov.

Poleg tega je bilo na novo prijavljenih tudi 13 industrijskih podjetij.

Novi cenik za zavarovanje valute

ob izvozu določa med drugim sledeče zavarovanje za poljske pridelke (za 100 kilogramov): pšenica iz Srbije in Bosne 160 Din, iz ostalih krajev 180; rž ječmen in oves 100 Din, koruza nova prosta, stara 120, moka luksuzna 340, »0« 310, »2« 290, »4« in »5« 260, črna moka »6« 210, »7« 130, koruzna moka 120, otrobi 70, fižol drobnji 320, debeli (tetovski) 450, suhe slive v vrečah 70/75 900, 80/85 800, 95/100 650, 110/120 550, 120/130 450, v zabojčkih pa 100 Din dražje, slive brez košćic po 800, maribelada 750, suhe hruške 150, suha jabolka 100, konservirano sadje s sladkorjem 2000, brez sladkorja 1000 Din.

Pridelek hmelja.

Hmeljski urad v Žatecu poroča da je stanje hmeljskih nasadov v Nemčiji manj povoljno in je površina zmanjšana za 18 odstotkov, poleg tega pa se pričakuje za kakih 20 odstotkov manj prirastka kot lani.

Istotako se pričakuje na Češkoslovaškem in Poljskem za 20 do 25 odstotkov slabejša letina.

Se slabejše je poročilo v stanju hmeljskih nasadov v Jugoslaviji, kjer se pričakuje komaj polovični pridelek lanskega prirastka. Tudi ploskev nasadov je v Jugoslaviji razmeroma najbolj zmanjšana vsled slabih izkušenj iz preteklih let. Celokupni pridelek jugoslov. hmelja se ceni na 18 do 20 tisoč stotov.

Stanje naše trgovske mornarice.

Po poročilu splitske trgovske zbornice smo imeli koncem leta 1929 164 parobrodov s tonažo 292.878 bruto ton. — Stroji teh parobrodov proizvajajo 160 tisoč 469 konjskih sil. Število mornarjev znaša 2.608.

Od teh parobrodov odpade 65 ladij s 162.632 čiste tonaže na dolgo (prekomorsko) plovbo, in 99 ladij z 18.385 čiste tonaže na obalno plovbo.

Propast vojvodinskega hmeljarstva.

Publikacija Zbornice za TOI v Novem Sadu, obravnavajoča gospodarski položaj v Vojvodini priznava, da je vojvodinsko hmeljarstvo popolnoma propadlo ter s tem uničilo cele naselbine in veliko število bogatih posestnikov.

Poročilo pravi, da so glavni vzroki neuspehov sledeči: 1. naraščajoča produkcija hmelja ob zmanjšani produkciji piva; 2. prenegli prehod vojvodinskih kmetov k hmeljarstvu; 3. neracionalna pridelava in pomanjkanje prodajne organizacije, poleg tega pa tudi neprikladnost zemlje.

Najcenejše pivo v naši državi

je na vsak način ono, ki ga proizvaja pivovarna trapistovskega samostana v Banjaluki. Nekateri gostilničarji so točili doslej to pivo po 1 Din čaša in 3 Din vrček. Na zadnjem zborovanju gostilničarjev pa se je sklenila enotna cena 2 Din za čašo in 4 Din za vrček.

Zopet nov parobrod.

V nedeljo je bil v Gružu krščen na ime »Rad« novokupljeni parnik angleškega izdelka z nosilnostjo 7500 ton.

Francija se zanima za našo drobnico.

Naš generalni konzulat v Bordeauxu sporoča, da bi se po primerno znižanih cenah moglo tedensko tam prodati do 500 komadov drobnice. Interesenti naj se obrnejo za pojasnila na Zavod za pospeševanje trgovine v Beogradu.

Rusko blago v Šibeniku.

V Šibenik je prispel parnik »Isimenic« 600 ton antracita za tvornico »La Dalmatiene«. To je prvo rusko blago, ki je prišlo v šibeniško pristanišče iz Rusije.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj Prosti tečaj	
	Din	Din
1 angleški funt	274.40	274.50
1 ameriški dolar	56.40	56.35
1 avstrijski šiling	8.—	7.99
1 belga	7.90	7.89
1 bolgarski lev	—41	—40
1 češkoslovaška krona	1.673	1.67
1 francoski frank	2.219	2.22
1 grška dragma	—731	—73
1 hol. goldinar	22.70	22.70
1 italijanska lira	2.954	2.96
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.50	13.49
1 poljski zlot	6.35	6.35
1 rumunski lej	—335	—35
1 švicarski frank	10.959	10.96
1 španska peseta	6.55	6.28
1 turška lira	26.80	26.80
1 argentinski pezos	20.50	20.50
1 danska krona	15.165	15.16
1 turška lira zlata	247.—	247.—
1 švedska krona	15.11	15.11
1 zlati frank	10.96	10.96
1 kanadski dolar	56.20	56.20
1 norveška krona	15.11	15.11

Španska peseta je tekom tedna zopet občutno nazadovala od 6.47 na 6.28, sicer je stanje z malenkostnimi razlikami isto.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 439—439.50, 7½% Blairovo posojilo 86.75—87.25, 8% Blairovo posojilo 97.25 do 98, investicijsko posojilo 88.25 do 88.75, lobačne srečke 40 ponudba, 7% posojilo Državne hipotekarne banke 86 do 86.50, 4½% bosanske agrarne obveznice 55—55.50, begluške obveznice 77—80.

Tobačne srečke so šle nekoliko navzdol in ležko najdejo kupca, ostali državni papirji pa so se nekoliko okrepili, posebno investicijsko posojilo.

Privatni efekti: Celjska 170, Ljubljanski kreditna banka 125, Prva hrvaška štedionica 907—912, Kreditni zavod 175, Združene papirnice Vevče 124 (povpraševanje), Ruše 280—300, Strojne tovarne 75, Narodna banka 8250—8300, Trboveljska premogokopna 400 do 402, Union 191 do 191.50, Kranjska industrijska družba 288.

Papirji »Trboveljske« so ponovno nazadovali, okrepile pa so se močno delnice Združenih papirnic, sicer stanje neizpremenjeno in kurzi krepki.

Po širnem svetu.

Poljedelska kriza v Italiji.

Navzlic vsemu prizadevanju Mussoolinija hira italijansko poljedelstvo vedno bolj ter se pridelovanje poljskih produktov spričo nazadujočih cen sploh več ne splača, kar dokazuje zlasti indeks cen za poljske pridelke v zadnjih letih v primerjavi s predvojnimi:

	1913	1926	1929
pšenica	28.—	201.—	134.—
keruza	16.65	111.70	80.—
konoplja	95.—	722.—	455.—
riž	23.70	140.20	84.50
seno	11.90	93.50	57.50
vino	29.77	186.10	140.—
olje	160.40	1152.70	540.—
govedina	86.—	527.75	535.—
mleko	15.—	113.75	73.50
maslo	284.—	1912.—	1600.—

Avstrijska trgovinska bilanca.

V prvem polletju izkazuje avstrijska zunanja trgovina precejšnje nazadovanje v primeri z lanskim letom. Izvoz je znašal 937.6 milijonov šilingov (lani 1045.7), uvoz pa 1398.6 milijonov šilingov (lani 1554.4, vsled česar je trgovinska bilanca prvega polletja zaključena s pasivo v znesku 461 milijonov šilingov, dočim je bila lanska bilanca prvega polletja zaključena s 508.7 milijoni.

Amerika umaknila prepoved uvoza ruske celuloze.

Ker ni bilo mogoče dokazati, da se pri proizvodnji celuloze v Rusiji uporabljajo kaznjenci, je ameriška vlada na razne intervencije umaknila prepoved za uvoz ruske celuloze, o kateri poročamo v zadnji številki.

Madžarska žetev.

Prvotne domneve o dobri letini na Madžarskem se niso izkazale ter zaostaja letošnja žetev v vseh vrstah za lansko.

Pšenice je bilo posejane 2.363.000 jut-ter (lani 2.607.000) ter se ceni pridelek na 1.890.500 ton (lani 2.040.500), donos na jutro 662 kg (lani 783).

Rž se ceni na 700.000 ton (lani 750 tisoč ton) in znaša pridelek na jutro 639 kg (lani 699).

Ječmena se je pridelalo 525.000 ton in odpade 661 kg na jutro.

Istotako je veliko slabši in manjši pridelek ovs, še slabejši pa pridelek koruze.

Agrarna akcija v Angliji.

Po izjavi angleškega poljedelskega ministra je v Angliji še veliko plodne, a neobdelane zemlje, ki jo namerava država sama odkupiti ter razdeliti med poljedelce. Poleg tega pa je predložen parlamentu zakonski načrt za stabilizacijo cen poljskih pridelkov in za zaščito poljedelcev pred izkoriščanjem.

Trgovinska bilanca Združenih držav

za lansko leto kaže 5241 milijonov dolarjev izvoza in 4400 milijonov dolarjev uvoza ter je zaključena z aktivno 841 milijonov dolarjev. Leta 1928 je znašal izvoz 51128, uvoz 4091, aktivnost pa 1037 milijonov dolarjev, kar znači, da je ameriška zunanja trgovina v nazadovanju.

Katastrofalen padec sovjetske valute.

Cervonjec, ki je notiral ob stabilizaciji leta 1924 5 dolarjev, je te dni doživel naravnost katastrofalen padec ter notira 1:10 dolarja.

Rusko-italijanska trgovinska pogodba.

Dne 5. t. m. je bila v Moskvi podpisana nova trgovinska pogodba, ki še bolj pogloblja trgovinske slike med obema državama. Nova pogodba bo goolovo občutno škodovala našemu poljedelstvu, še bolj pa naši lesni trgovini.

V inozemstvu, zlasti v Franciji, pa se čuti odpor proti ruski izvozni ekspanzivnosti, ki škoduje realni trgovini.

ERJAVEC FRANC

trgovina usnja

Ljubljana, Stari trg št. 11a

Pametna finančna reforma Avstralije.

Avstralska vlada pripravlja veliko finančno reformo, ki bo imela gotovo najboljše posledice za avstralske finance. Odložena je namreč prodati mrtva zalo-go zlata v vrednosti 25 milijonov funt-sterlingov, ki služi za kritje obtoka ban-kovcev ter mesto tega nakupiti obresto-nosne industrijske papirje, ki gotovo ni-so nič manj varno, vsekakor pa dobičkanosno kritje.

Fordova racijonalizacija dela.

Koliko je Ford napredoval v svojem stremljenju po čim večji racijonalizaciji produkcije avtomobilov in v zvezi s tem po težnji za čim cenejšo produkcijo istih, dokazuje dejstvo, da je lansko leto za dnevno produkcijo 7500 avtomobilov de-lalo 120.000 ljudi, letos v aprilu pa je z 110.000 ljudmi dosegel produkcijo 9560 komadov. Lani je tedaj en avtomobil iz-delovalo dnevno 16 ljudi, letos pa je isti uspeh dosežen z manj kot 12 delovnimi silami.

Trgovinska kriza na Madžarskem.

Najznačilnejše osvešuje madžarsko trgovinsko krizo dejstvo, da je v letošnjem prvem četrtletju število trgovskih insolvent naraslo na 743 (lani 393), konkurzov pa na 141 (lani 98). Poleg tega je bilo letošnje prvo četrtletje iz-vedenih 80 privalnih poravn, dočim jih je bilo lani samo 55.

Značilni so tudi podatki praznih trgovskih lokalov v Budimpešti, ki jih je bilo pred petimi leti samo 25, a so leta 1929 dosegli število 240, letos pa je praznih 765 trgovskih lokalov. Isto je s številom praznih skladišč, ki jih je bilo pred petimi leti 60, lani 147, letos pa že nad 500.

Belgija znižala diskont.

Belgijska narodna banka je znižala dis-kontno obrestno mero od 3 odstotka na 2 in pol odstotka.

Ruska trgovska mornarica.

Ruska trgovska mornarica je po vojni občutno padla; tekom zadnjih dveh let pa se je znatno popravila, kar dokazujejo sledeči podatki o stanju ruske trgovske mornarice.

	Število ladij	Tonaža
1914	1254	1.054.000
1920	613	534.000
1926	346	308.000
1929	379	440.000

Da izvrši svoj gradbeni program, kupuje v velikih množinah ladje v inozemstvu.

Madžarsko-romunska trgovinska pogodba.

Te dni se pričnejo v Bukarešti razgovori za sklenitev trgovinske pogodbe med Rumunijo in Madžarsko.

Uvoz vina na Poljsko.

V prvi polovici tekočega leta je Poljska uvozila iz inozemstva 18.000 hl vina v vrednosti 3.438.000 zlatov. Lanski uvoz v prvem polletju je znašal 24.000 hl.

Poljska uvaja agrarno-zaščitne carine.

Poljska je zvišala uvozne carine za pšenico (na 17:50 zlotov), pšenično moko (25:50 zl.), svinjsko mast (100 zl.), svežo slanino (80 zl.) in suho slanino (120 zl.).

Francija še vedno kupuje angleško zlato.

Dne 28. julija je kupila Francija v Londonu zopet za 222.000 funtsterlingov zlata, 29. julija pa celo pošiljko zlata, ki je prispelo iz Južne Afrike v London v vrednosti 670.000 funtsterlingov.

Novo drevo za pridobivanje gumij.

Na otoku Madagaskar so slučajno prišli na debela drevesa, ki dajejo olupljena prav tak gumi kot se je doslej pridobival samo iz gumovca. Američani že razmišljajo o nasadih teh stebel.

*So zdrava in rdeča ličeca moja,
ker mamica kuha mi kavico „PROJA“!*

Tržna poročila.

Cene opija,

ki je v južni Srbiji ponekod glavni in edini pridelek, so zelo nizke in nestalne ter se gibajo v višini od 350 do 500 Din za kg. V drugi polovici junija se je plačevalo za kg celo 250–400 Din. Ob tako nizkih cenah je zelo dvomljivo pokritje produkcijskih stroškov; poleg tega pa je letina tako slaba, da dosega komaj 50% lanskega pridelka.

Povpraševanje po belem fižolu.

Na ljubljanski blagovni borzi je opaziti precejšnje zanimanje za beli fižol, za katerega nudijo velikoprodajalci že Din 4:50 do 5 za kg.

Znižanje cen bakra v češkoslovaški.

Cena bakra in medenine je bila v sredi julija znižana za 20–30 helerjev, koncem julija pa zopet za 15–25 helerjev pri kg.

Cene banaškemu vinu.

V Banatu se je zaloga vina že precej zmanjšala ter se ceni samo še na približno 500 vagonov. Staro vino se plačuje po 1:70 do 2:40 Din, lansko pa po 2 do 3 Din liter. Tudi letos se pričakuje dobra letina.

Podražitev riža na milanski borzi.

Tekom zadnjih dni je nenadoma narasla cena za riž na milanski borzi od 139:65 Lit na 170 Lit. Baje gre za špekulacijo, ker se je ponudba nenadoma znižala za 5000 ton blaga, ki je bilo odtegnjeno iz Iržišča.

Prod povišanjem cen surovega olja.

Ker so rumunski producenti surovega olja vsled nadprodukcije zmanjšali pridobivanje, je pričakovati, da bodo šle cene zopet navzgor, dočim so bile doslej v stalnem nazadovanju.

Cene dalmatinskih vin.

Izvoz vin iz Dalmacije je v popolnem zasloju; nekaj malega kupuje Slovenija in Hrvaška. Na severnih dalmatinskih olokih se plačuje hl po 250 do 350 dinarjev, v Šibeniku se plačujejo črna vina po 250 do 280, bela po 370 do 400 dinarjev, v ostali okolici Šibenika pa se plačuje opolo in črna vina po 16 do 18 Din za hektolitersko alkoholno stopinjo. V srednji Dalmaciji se plačuje stopinja belih vin po 28 do 30 Din, črnih pa po 18 do 25 Din. Južna Dalmacija pa ima za stopinjo črnih vin ceno 16 do 18 Din, belih pa 28 do 32 Din (stopinje Maligand).

Toča je škodovala na Pelješcu in v okolici Dubrovnika, še več pa peronospora ter so se izgledi za trgalev poslabšali.

Žilo v Angliji padlo.

Vsled ogromnih ruskih ponudb žila so cene žila v Liverpoolu nazadovale za 1 do 4 šilinge. Sovjeti skušajo svojo pšenico plasirati tudi na drugih tržiščih za skoraj vsako ceno.

Jajca.

Cene so se nekoliko ustalile, dasiravno je ponudba (zlasti iz Bolgarije) nekoliko večja. Naši izvozniki plačujejo komad 90 do 95 par prvovrstno izvozno blago.

Berlin plačuje jugoslovansko blago po 8:5 do 8:75 pfeniga za komad franko meja — neocarinjeno.

Hmelj.

Na produkti borzi v Nürnbergu vladajo za hmelj sledeče cene: gorski prima 50—60 mark, secunda 30—40, tertia 15—25; »Hallertauer Siegel« prima 70 do 90, secunda 40—65, tertia 20—35 mark za cent (50 kg).

Tržne cene v Ljubljani.

dne 1. avgusta 1930.

Govedina za kg: V mesnicah po mestu: I. vrste Din 22—, II. vrste Din 20—; na trgu: I. Din 18—20, II. 16—18, III. 12—16, jezika 17—20, vampov 8—10, pljuč 6—10,

jeter 16—20, ledje 18—24, možganov 20—25, loja 5—12 Din.

Teletina za 1 kg: I. Din 24—25, II. 20—22, jeter 25—30, pljuč 20—22 Din.

Svinjina za 1 kg: prašičjega mesa I. Din 25—, prešičjega mesa II. 22—24, pljuč 10, jeter 15—20, ledje 25—30, glave 8—10, parkljev 6, slanine trebušne 18, slanine ribe in sala 22, slanine mešane 20, slanine na debelo 19, masti 24, šunke (gnjati) 30, prekajenega mesa I. 30, prekajenega mesa II. 25—28, prekajenih parkljev 8—10, prekajenih glave 10—12 Din.

Drobnica za 1 kg: kostrunovega Din 14 do 15, jagnjetine 18—20, kozličetine 25 Din.

Konjsko meso za 1 kg: I. Din 19, II. 8.

Klobase za 1 kg: krakovskih Din 42—, debrecinskih 42, hrenovk 30—34, safalad 30 do 34, posebnih 34, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 32—35, suhih kranjskih 50, prekajene slanine 24.

Perutnina: Piščanec majhen Din 10—14, piščanec večji 15—25, kokoš 25—40, Petelin 25—30, raca 25—35, domači zajec, manjši 8—12, domači zajec, večji 14—20 Din.

Ribe za 1 kg: karpa Din 25—30, ščuke 30 do 35, posrvi 60, klina 20, mreke 15—20, pečenke 10—15 Din.

Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka Din 2:50—3, 1 kg surovega masla 35—40, čajnega masla 44—52, masla 40—44, bohinskega sira 30—32, sirčka 8—10, par jaje 1:75 do 2:25 Din.

Pijače: 1 liter starega vina Din 18—22, 1 liter novega vina 14—18, 1 čaša piva 3:50, 1 vrček piva 4:50, 1 steklenica 5:50 Din.

Kruh za 1 kg: belega Din 5, črnega 4:50, rženega 4:50 Din.

Sadje: 1 kg jabolk za kuho Din 6—12, hrušk I. 16, hrušk II. 8—12, hrušk III. 5—7, ena oranža 2—4, ena limona 0:75—1, 1 kg rozličev 8, fig 10, mandeljnov 48, luščenih orehov 48, češpelj 6—8, suhih češpelj 14, suhih hrušk 10, breskev 24—28, marelic 24, malin 7—8, grozdja 8—16, 1 liter borovnic 2:50—3 Din.

Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko Din 80—84, kave Santos 52—54, kave Rio 36—40, pražene kave I. 100—110, pražene kave II. 80—90, pražene kave III. 66—70, kristalne ga belega sladkorja 13, sladkorja v kockah 14, kavne primesi 18, riža I. 10—, riža II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4:50, navadnega kisa 2:50, 1 kg soli debele 2:50, soli drobne 2:75, celega popra 70, mlelega popra 72, paprika III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, 1 liter petroleja 7:50, 1 kg testenin I. 10, testenin II. 9, pralnega luga 3:75, čaja 80 Din.

Mlevski izdelki za 1 kg: na debelo moke št. 0 405—420, moke št. 2 355—375, moke št. 4 300—310, moke št. 6 280; na drobno moke št. 0 4:50, moke št. 2 4:25, moke št. 4 4—, moke št. 6 3:50, kaše 5—6, ješprenja 6, ješprenjčka 10—12, otrobov 1:75—2, koruzne moke 3:50, koruznega zdroba 4—4:50, pšeničnega zdroba 5—6, ajdove moke I. 6—8, ajdove moke II. 6, ržene moke 4 Din.

žito za 100 kg: pšenice Din 230—245, rži 200—210, ječmena 190—200, ovsu 205—225, prosa 200—210, koruze 175—185, ajde 200 do 220, fižola, ribničana 330, fižola, prepelečarja 410, graha 1 kg 8—10, leče 1 kg 8—10 Din.

Kurivo: 1 tona premoga Din 460, m³ trdih drv 180, m³ mehkih drv 60—70 Din.

Krma za 100 kg: sladkega sena Din 100, polsladkega sena 85, kislega sena 75, slame 60—70 Din.

Zelenjava in gobe za 1 kg: glavnote solate Din 5—6, štrunate solate 5—6, ajse-rice 5—6, endivije 5—6, zgodnjega zelja 2 do 2-50, kislega zelja 3-50, ohrovtu 2—2-50, kolerab 6—7, špinace 6—7, paradižnikov 4 do 6, kumar 3—4, 100 kumaric za ykisanje 10—12, 1 kg buč 3—4, graha v stročju 8—10 luščenega graha 12—16, fižola v stročju 4 do 8, čebule 2—2-50, česna 12—14, krompirja novega 1—1-50, kisle repe 2-50—3, jurčkov 8—10, korenja 2—4, peteršilja 3—4, zelenjave za juho 3—4, zelene paprike 8—12, malancan 12 Din.

Lesni trg.

Zanimanje za gradbeni les v Italiji.

Ker je zadnja polresna katastrofa uničila mnogo fisoč hiš, katere bo treba iznova degradirati, je zanimanje za naš gradbeni les v Italiji nekoliko porastlo ter je pričakovali, da se trgovina z lesom že v kratkem času zopet poživlji.

Začasno znižanje prevozne tarife za drva.

Na prizadevanje Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je železniška direkcija začasno z veljavnostjo do 30. septembra znižala izvozno tarifo št. 8 za drva za 20% do vseh jugoslovanskih mejnih postaj in pristanišč.

Poljski lesni izvoz.

Med lesnimi izvoznimi državami je bila Poljska do leta 1927 na prvem mestu, sedaj pa je polisnjena na četrto mesto za Rusijo, Finsko in Švedsko. Ruska trgovinska ekspanzija je poljski lesni trgovini zadala najhujši udarec. Njen izvoz je leta 1927 6.624.000 ton, lansko leto pa je padel na 3.746.000 ton. Glavni del izvoza (66%) gre v Nemčijo, sledi ji Češkoslovaška z 10% in Anglija, ki je leta 1927 odkupila še 18% celega lesnega izvoza, lani pa samo še 7-4%.

»Našička« znižuje mezde in plače.

To veliko lesno industrijsko podjetje je vsled slabih razmer na lesnem trgu sklenilo znižati mezde in plače nastavlencev. Te dni se vrše pogajanja med zastopniki nameščencev in podjetja.

Prva pošiljka lesa v Španijo iz Splita.

V splitski luki naklada parobrod »Kostrena«, last družbe »Oceanija« večjo množino jelovine in parjene bukovine za Španijo, ki jo izvažata tvrdka G. in M. Nani.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Promet na borzi je bil prelečeni tedden nekoliko boljši, vendar še vedno ne dosega povprečne višine.

Nekaj več zanimanja je opazili zadnje čase za drva.

Cene so neizpremenjene.

Povprašuje se po sledečem blagu:

Več vagonov tramov, usu Trst, blago zdravo in suho, dimenzije 5/6, od 4 do 12 m dolžine, dolžinska medija 7 m. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Večja množina hrastovih drv, rezana na 30 cm dolžine. — Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

25 m³ tise v normalnih dolžinah, 38 mm debeline, od 25 cm širine naprej. Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče.

Trami: 15 m³ tesanih tramov: 13/16, 5 m dolžine; 13/16, 6 m dolžine; 13/16, 7 m dolžine; 13/16, 8 m dolžine; 20 m³ tesanih tramov: 16/21, 5 m dolžine; 16/21, 6 m dolžine; 15 m³ tesanih tramov: 19/24, 5 m dolžine; 19/24, 6 m dolžine.

Kantinele in morali (remeljni): 8 m³ 38/78, 5 m³ 24/48, 5 m³ 34/69, 5 m³ 28/48, 8 m³ 28/58, 6 m³ 78/78, 6 m³ 68/68, 3 m³ 58/58. — Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja.

400 komadov škuret 12 mm, fiksne širine 18 cm; 1100 kom. škuret 12 mm, fiksne širine 25½ cm; 50% smreke, kompletirani z deskami 24 mm, od 16 cm šir. naprej. Franko vagon meja Postojna.

1 vagon desk, 24 mm, lepe, I., II., III., od 16 do 21 cm z 80% smreke paralelno do-bava 10 dni.

Bukovina parjena: v debelinah 50, 60, 70, 80 in 90 mm, od 2 m naprej, s 15% kratke robe in sicer: 10 m³ I. in 10 m³ II. — Cena franko vagon Sušak pristanišče, plačljivo potom akreditiva.

1220 komadov smrekovih hlodov: 300 kom. premer 22, 23 in 25 cm, 6 m dolžine; 200 komadov premer 22, 23 in 25 cm, 5 m dolžine; 360–400 komadov premer 25 cm, 5 m dolžine; 360 komadov premer 18 do 20 cm, 6 m dolžine. — Cena franko vagon nakladalna postaja.

Rezana jelovina, lombante (I./IV.): 2500 komadov 18 mm × 19–30 cm, 4 m dolžine.

Rezan rdeči bor: 200 komadov 58 mm × 25 cm, 6 m dolžine; 400–500 kom. 48 mm × 25 cm, 48 mm × 28 cm, 6 m dolžine; 25 cm × 25 cm, 22 cm × 22 cm, 20 cm × 20 cm, 8 m dolžine; 68 mm × 19 cm, 68 mm × 22 cm, 4 m dolžine. Cene naj se glase po vagon meja Djevdjelije.

Rabi se vsako množino bukovih metlišč, ea. 25 do 30 vagonov, v uzelnih dimenzijah. Cena franko vagon meja via Postojna tranzit.

Borovi brzojavni drogovi, dolžina 3–50 m, premer v vrhu 10/11 cm, dobava takojšnja. — Cena franko vagon meja. Plačljivo potom akreditiva.

100 do 120 m³ desk, 20 mm, smreka, jelka, 4 m, lombante, prizmiranih na 23, 29, 33 cm. — Cena naj se glasi franko vagon meja Postojna tranzit.

Železniški pragovi, vsako množino: hrastovi: dolžina 2–60 m, širina 24 cm, debelina 14 cm; borovi: dolžina 2–60 m, širina 25 cm, debelina 14 cm; hrastovi: dolžina 2–45 m, širina 22 cm, debelina 12½ cm; borovi: dolžina 2–45 m, širina 23 cm, debelina 13½ cm; hrastovi: dolžina 1–45 m, širina 12 cm, debelina 10 cm. — Cena naj se glasi franko vagon Sušak pristanišče z navedbo kvantiteta.

1 vagon bukevega žamanja (odpadki, 1 m dolžine, vezano dvakrat), popolnoma suho. — Cena franko vagon meja Postojna.

14 komadov rezanih tramov iz surove bukovine v sledeči meri: 20×30 cm v dolžini od 6 m, blago ostrorobo rezano, popolnoma na franko vagon nakladalna postaja.

200 m³ kratke robe, smreka, jelka, 18 mm, širine 8/9 do 15/16, medijska 12/13, blago mora biti vezano. Cena naj se glasi franko vagon nakladalna postaja z označbo roka dobave.

10 vagonov bukovih svežih hlodov, s premerom na tanjšem koncu 30 cm naprej in v dolžini od 2 m naprej do 4 m. Blago mora zdravo, lahko se tudi hrastovi trami. — Cebiti zdravo, brez grč in rdečega srca, ravno, z navedbo cene franko vagon meja Postojna ali franko vagon nakladalna postaja. — Dobava takojšnja.

1 vagon bukovih metlišč, 20/20 mm, v dolžini 1'05, 1'40, 1'45 m. — Cena franko vagon meja Postojna tranzit.

1 vagon jelovih letvic, 20×60 in 25×100 mm, podmerne deske 20 in 25 mm in kratke 20 in 25 mm. — Cene naj se glasi franko vagon meja Postojna.

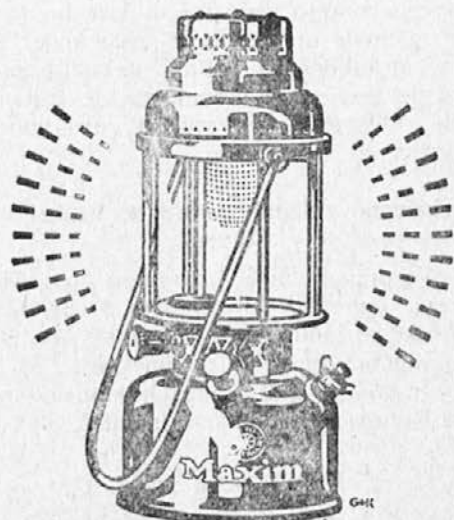
Hrastovi pragovi, I., II. (16×16×26 in 15×16×26 cm, dolžina 2–60 m). Cena naj se glasi franko vagon Spielfeld. Plačljivo proti akreditivu. Dobava takojšnja.

Hrastovi pragovi, I. in II. tipa in to: 16×16×26 in 15×16×26, 2–60 m dolžine. — Cena franko Spijle in Rosenbach.

Testoni, I., II., III., monte in IV. — Cena franko Sušak pristanišče.

Bukove tavolette, 4½ mm. — Franko Sušak pristanišče.

Hrastovi morali: 200 kom. 166×166 mm, 1–70 m; 400 komadov 146×156 mm, 0–65 m; I. kvalitete, popolnoma brezhibno, brez beljave in srca. — Franko Sušak pristanišče.

Ime »MAXIM« bodi vsakemu dobro znano! To je najnovejša Ditmar-jeva petrolejsko plinska svetiljka, katere Vaše prostore krasno razsveti in potroši 95% zraka in samo 5% petroleja t. j. 1 ltr. v 16 urah pri jakosti svetlobe do 300 sveč. Varujte se manjvrednega izdelka, ki se Vam ga vsiljuje in pazite skrbno na znamko »MAXIM«.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Josip Kostanjsek, Celje, Vodnikova 9.
Sprejmejo se agilni krajevni zastopniki.

Maxim

Ne pozabite poravnati naročnino!

Novi konkurzni in poravnalni zakon.

(Nadaljevanje.)

Za denarne zavode, ki se bavijo tudi s prevzemanjem vlog odloča novi poravnalni zakon še posebne odredbe za varovanje upnikov (vlagateljev), kateri imajo pravico izvoliti tudi enega izmed svoje srede v zaupniški odbor. Poleg tega pa sme odvzeti sodišče načelnstvu denarnega zavoda pravico vodstva uprave in jo izročiti poravnalnemu upravitelju.

Važna je tudi odločba, ki določa, da se med prvenstvene terjatve vlagateljev štejejo terjatve vlagateljev do zneska deset tisoč dinarjev. Ta odločba ima namen varovati zlasti male vlagatelje. Ako ima kdo izmed vlagateljev denar naložen na več knjižic, se mu šteje kot prvenstvena terjatev samo enkratni znesek do deset tisoč dinarjev, ne glede na višino posameznih vlog.

Rekurz proti nekaterim odločbam poravnalnega sodišča je dovoljen potem istega sodišča na apelacijsko sodišče in sicer samo v sledečih slučajih:

1. proti odločbi glede zahtevkov poravnalnega upravitelja;
2. proti odmeri povračila stroškov zaupniškega odbora;
3. zoper odločbo o potrditvi poravnave (vsak upnik, ki ni glasoval za poravnavo, kakor tudi vsak porok ali pa dolžnikov sodelžnik); zoper odločbo o

odklonitvi poravnave pa dolžnik in vsak upnik, ki ni glasoval proti poravnavi;

4. zoper odločbo, s katero se zavrne predlog za uvedbo poravnave;

5. zoper zavrnitev predloga za izmeno poravnalnega upravitelja ali članov zaupniškega odbora;

6. zoper obsodbe na denarno kazen za katero koli izmed strank;

7. zoper odredbo, s katero se zahteva položitev denarja pri sodišču;

8. zoper odločbo, s katero se odreja izplačilo denarja;

9. zoper zavrnitev predloga s katerim se zahteva, da se odvzemi dolžniku uprava nad premoženjem;

10. zoper zavrnitev predloga, s katerim se je zahtevala proglasitev končanja ali ustavitve poravnalnega postopanja.

Rekurze je treba vlagati v osmih dneh po prejemu predmetnega odloka pri poravnalnem sodišču, naslovljene na apelacijsko sodišče.

Poravnalno sodišče pa sme rekurzu tudi samo ugoditi, ako s tem ni oškodovan kak drugi udeleženec poravnalnega postopanja.

V vseh ostalih točkah pa veljajo določbe že objavljenega konkurznega zakona.

(Konec prihodnjic.)

Praktični nasveti.

Konserviranje masla.

Maslo sicer že samo po sebi lahko stoji nepokvarjeno daljšo dobo, vendar pa je še najmanjša škoda ta, da izgubi vrednost na barvi, duhu in na okusu. Ako hočeš shraniti maslo sveže in okusno za daljšo dob, ga zalij z na ognju raztopljenim sladkorjem par milimetrov na debelo. Kadar ga pričneš rabiti, odstrani najprej sladkorjevo skorjo na vrhu, ki je ena najboljših slaščic za otroke, ker je vroč sladkor raztopil tudi nekoliko masla in se spojil z njim.

Lepilo za kovinske predmete.

Kovinski predmeti, ki so nasajeni na ročaj iz druge tvarine (kosti, alabastra, stekla, porcelana in slično), zlasti razne damske igle, manikire, noži in vilice ter slični predmeti se kaj radi razsadijo ter postanejo nerabni. Take predmete brez truda in stroškov popraviš, če v vdolbino ročaja oziroma nasajenega predmeta natreseš v prah zdrobljeno kolofonijo, kovinsko ost pa nad svečo ali drugim plamenom močno razgreješ ter jo razgreto vtakneš nazaj na njeno mesto.

OPOZORILO.

Ker se dogaja, da so nekateri naročniki tako (milo rečeno!) malomarni, da se še po posebnem opominu ne zavedajo svoje dolžnosti in naročnine še do danes niso poravnali, jih tem potom ponovno opozarjamo na njihovo dolžnost. V nasprotnem slučaju naj nam vrnejo vse dosedaj prejete neplačane izvode, ker bodemo sicer prisiljeni do nam zelo neljubih, za take malomarneže pa vsekakor umestnih, dasiravno neprijetnih korakov.

Trgovstvu v čast pa naj bo povedano, da je število teh majhno, ter bo zadovoljstvo za objavo njihovih imen par strani našega lista, na kar še posebej opozarjamo.

Uprava.

Trgovci, nabavljajte svoje potrebščine pred vsem pri trdkah, ki z oglasi podpirajo vaš tisk!

»Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta št. 4 Prodaja na obroke!

Najboljše med najboljšim vrvarskim blagom se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka garantira za izbrano, neprekosljivo kvaliteto. To je blago, ki bode zadovoljilo Vaše odjemalce, a vam zagotovilo traten dober zaslužek, ki ga dajejo le zadovoljni odjemalci. — Poskusite tudi Vi!

Obvestilo!

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA R. MIKLAUC, »Pri škofu«, Ljubljana, katera obstoja že preko 60 let in razprodaja na debelo in drobno manufakturno, sukneno in vse v to stroko spadajoče blago, natančno svojim cenj. odjemalcem, kakor tudi vsem gg. trgovcem, ki krijejo svojo zalogo v Ljubljani, da je povečala svoje trgovske lokale v celo prvo nadstropje.

Tvrdka drži na zalogi samo blago iz priznane najboljših svetovnih tovarn v veliki izbiri in najnovejših vzorcih; cene so vsled prvovrstnih zvez jako ugodne. Zaloga se lahko vsak čas neobvezno ogleda.

Za mnogobrojen obisk se priporoča cenj. občinstvu trdka

R. MIKLAUC

„PRI ŠKOFU“ — LJUBLJANA
Lingarjeva — Medarska ulica — Pred škofijo

VELETRGOVINA KOLONIJALNE IN ŠPECERIJSKE ROBE
IVAN JELAČIN, LJUBLJANA
ZALOGA SVEŽE PRAŽENE KAVE, MLETIH DIŠAV IN RUDNINSKE VODE

TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA!

ZAHTEVAJTE CENIK!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zajc. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.